

4 RUMSBILDANDE BYGGDELAR, HUSKOMPLETTERINGAR, YTSKIKT OCH RUMSKOMPLETTERINGAR

41 KLIMATSKILJANDE DELAR OCH KOMPLETTERINGAR I YTTERTAK OCH YTTERBJÄLKLAG

41.C Ytterklimatskärmar i yttertak och ytterbjälklag

Stålplåt och rostfri plåt ska uppfylla krav enligt byggAMA. Standardkulörer ska väljas.

Underlagspapp vid plåttäckning YAP 1800.

41.E Öppningskompletteringar i yttertak och ytterbjälklag

Referens: <http://www.mtk.se>

MTK:s publikationer

41.F Kompletteringar till yttertak och ytterbjälklag

Avvattning

Utvändig takavvattning med hängrännor och stuprör utförs av plåt med kvalitet och beläggningstyp enligt 41.C. Vid samtliga markanslutningar utförs stuprör av varmförzinkade stålror alternativt MA-rör upp till minst 0,6 m höjd över mark.

Utvändiga stuprör ska vara möjliga att inspektera och försedda med självrensande lövsilar. Silar placeras åtkomliga från mark.

Invändiga stuprör förses med kupolsil eller motsvarande.

Säkerhetsanordningar

41.Z Övriga klimatskiljande delar och kompletteringar i yttertak och ytterbjälklag

Kompletteringar på yttertak och ytterbjälklag skall placeras samlade så att de infogas i husets gestaltning.

JTB TAKTÄCKNINGAR, VÄGGBEKLÄDNADER, KOMPLETTERINGAR M M AV PLAN METALLISERAD STÅLPLÅT FÖR HUS

Takbeläggning, kompletteringar:

Stålplåt och rostfriplåt ska uppfylla krav enligt byggAMA. Underlagspapp vid plåttäckning YAP 1800.

42 KLIMATSKILJANDE DELAR OCH KOMPLETTERINGAR I YTTERVÄGG

Fasadmaterial ska i möjligaste mån vara underhållsfritt.

42.B Ytterklimatskärmar i yttervägg

Med ytterklimatskärmar avses den del av ytterväggen som är direkt utsatt för klimatpåverkan, byggnadens fasad.

Fasadmaterial skall väljas med hänsyn till klimatpåverkan, fastighetsekonomi samt byggnadens gestaltning.

42.D Öppningskompletteringar i yttervägg

Utformning

Fönster/ fönsterdörrar ska vara trä/aluminium, kulör aluminium enligt standardkulör. Fönster ska ha solskyddsglas relevant till väderstreck. Placering, storlek på fönster ska väljas med hänsyn till dagsljusinsläpp enligt miljöbyggnad Guld samt energihushållning. Montering karm samt tätning mot vägg ska utföras enligt senaste AMA. Fönster ska vara öppningsbara inåtgående med barnsäkerhetsbeslag samt löstagbara handtag.

I första hand väljs fönsterbänkar av stenmaterial.

Solavskärmning

Mörkläggnings/ insynsskydd ska utföras enligt beställaren. Utvändiga markiser eller dylikt ska ej användas.

43 INRE RUMSBILDANDE BYGGDELAR

Allmänna anvisningar

Icke bärande innerväggar utföres av minst 12 mm plywoodskivor och gipsskivor på stålregelstomme. Våtrumsväggar utföres med 15 mm plywoodskivor och gipsskivor enligt GVK. Användning av plywoodskivor får inte påverka brand- eller ljudkrav.

Beträffande tätning / fogning med avseende på ljud och brand.

I väggar med ljudisoleringskrav högre än 48 dB skall genomgående ledningar eller dörrar utan sluss undvikas. Beakta ljudkrav vid genomföringar.

43.A Sammansatta inre rumsbildande byggdelar

Strålningsskydd

Vid krav på strålningsskydd i vägg skall sjukhusfysiker kontaktas.

Slussar

Luftryckskillnad skall upprätthållas mot angränsande utrymmen. Beakta detaljutförande såsom

- mätning
- tätningslister
- dosor , strömställare och rensluckor
- omslutande väggar
- dörrar (falsning, lister, förregling)

43.CB Innerväggar (ej stominnerväggar)

Ytterhörn ska ha inbyggda hörnskydd samt i vissa fall även utanpåliggande hörnskydd , utanpåliggande hörnskydd ska gå ända upp till undertak.

Lättväggar i kulvert och transportytor förses med väggskydd av 6 mm högtryckslaminat. Monteras (skruvas) enligt leverantörens anvisningar ök ca 1300 mm över färdigt golv.

Utsatta väggar, ej kulvert, förses med väggskydd. Väggskydd skall vara av plastskivor PET, med tjocklek 1,5 mm. Skivorna skall vara av PVC-fria och godkända av BVB (byggvarubedömningen). Skivorna skall även vara fria från PBT, BPA och halogener. Skivorna skall vara utförda i erforderlig ytskiksklass enligt gällande brandskyddsdocumentation. Skivorna monteras från ök sockel till ök ca 1300 mm över färdigt golv. Limmas enligt fabrikantens anvisningar med av BVB, godkänt lim. Kulörer enligt projektets kulörredovisning.

43.CC Öppningskompletteringar i innervägg

Allmänt

För innerdörrar ställs krav på

- öppningsmått
- stängningsegenskaper
- säkerhet
- utseende, kulör
- avskiljande (insyn, ljud, brand och rök, lukt, gas, smitta) skydd mot buller, ljudklass med dörren som del i helhet
- energihushållning och värmeisolering, vindfång
- lämplighet för avsett ändamål, tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga

Krav på innerdörrar

Utförande

Dörrar skall vara lätt rengörbara med avtorkning men klara rengöring med alkoholbaserat medel. Dörrar bredare än 12 M utförs som pardörrar.

Trädörrar utförs som massiv dörrar. Kant- och glasningslister utförs av trä.

Behov av klämfri bakkant på dörrar beaktas.

Dörrblad av pendeltyp ska förses med siktruta.

Låsning och beslagning ska utföras i samråd med driftpersonal på respektive fastighet

Dörrstopp/dörrbroms ska monteras på alla dörrar. Stopp monteras på vägg i första hand typ rektangulär platta av plexiglas.

Helglasade dörrar undviks, utförs med delade genomgående poster.

Trösklar

Trösklar undviks. Trösklar i våtutrymmen utförs med gummitröskel med 30 mm hård fyllning mot karmsidor.

Partier utförs av trä, stål eller aluminium. Kontrastmarkering av dörr enligt tillgänglighetsriktlinjer.

Dörr till elnisch skall gå upp till undertak alternativt kompletteras med demonterbar lucka ovan dörr eller öppning ovan undertak.

Dörrar i truckstråk skyddas med vertikala stålprofiler.

Dörrar där det finns krav på dörrstängare utrustas generellt med dörrautomatik för att säkerställa tillgänglighet. Men denna fråga bör utredas i planeringsskedet, då det i vissa verksamheter finns tex säkerhetskrav som krockar med tillgänglighetskraven.

43.E Innertak

Allmänt

Innertak utförs i första hand för att dölja installationer till utrymmen. Ett innertak skapar genom detta ett installationsutrymme som primärt tillhör det underliggande rummet. För installationsutrymmet gäller krav som motsvarar krav på rummet.

Vid bestämning av typ av undertak skall aspekter på miljö, hygien, akustik, inspektionsmöjlighet m m vara avgörande.

Undertak som brandavskiljande byggdel undvikas

Krav på ytskikt

Gipsfriser ska undvikas.

Takytor skall kunna rengöras i samband med storstädning. Inbyggnad av t ex ledningar och armaturer är inte ett vårdhygieniskt krav.

Ytor ovanför undertak i utrymmen med hygienklass 3 behandlas med dammavvisande eller dammbindande färg.

Vid demontering av och arbete ovanför undertak ställs krav på förhindrande av dammspridning.

Krav på konstruktioner

Stommar till undertak monteras rumsvis.

Undertak skall ej medräknas i beräkning av ljudisoleringsförmåga mellan rum.

Undertak av gipsskivor sammanbyggs med innerväggar så att erforderlig stagning av dessa erhålles

Demonterbara undertak skall anslutas till vägg med vinkellist alternativt skugglist.

Takplattor i slussar o dyl, där drag lätt uppstår, fästes i ramverket.

Vid undertak av pressad mineralfiber skall speciellt beaktas att ventilationsdon m m placeras i plattor och ej kommer mitt i bärande profil.

Fast undertak utföres normalt av två lag 13 mm gipsskivor på stomme av stålprofiler.

Kylbafflar och värmestrips placeras i fasta undertak i öppningar med 10 mm "släpp" runt om mot gipsskivan, kanterna på gipsskivan skall förses med J-list.

Kompletteringar till innertak

Där inspektionsmöjligheter skall finnas, skall i gipstak insättas inspektionsluckor av plåt. I undertak med separata bärverk insättes fällbara luckor. Undertaksluckor utförs med gångjärn och i vissa fall med låsanordning. För i undertak insatta armaturer skall samordning ske med aktuell undertaksleverantör. Plattor, vari monteras brandlarmsdetektor, stagas å ovansidan.

KBC SKIKT AV GIPSSKIVOR

Generellt skall gipsskivor dras upp till bjälklag på båda sidor regelstomme.

KEB SKIKT AV PLYWOODSKIVOR

Ange ytfanérklasser

KH SKIKT AV GLASSKIVOR

Egenskapskrav att beakta exempelvis energispar, insynsnydd, strålningsnydd, solvärme, bullerdämpning, brandskydd, bröstning, beskjutning, personsäkerhet, inbrott, dekor, synskadade, värmeisolering

NSC.2 Dörrar, dörrpartier, portar, väggluckor o d

Mekaniska trösklar skall injusteras till rätt läge och funktion efter montage av öppningskompletteringen i vägg.

NSM TAKLIST, SOCKELLIST, HÖRNLIST M M

Hörnskydd skall vara rumshöga

44 INVÄNDIGA YTSKIKT

44.B Ytskikt på golv och trappor

Ytskikt på golv och trappor utförs i beständiga material

Golvbeläggning skall vara lätt att göra ren med i sjukvården gängse städmetoder.

Golv i vårdlokaler ska vara av icke absorberande material, fogfria eller med svetsade fogar.

När golv beläggs med plastmatta skall denna vikas upp som sockel så att rundad övergång mellan vägg och golv erhålles.

När golv beläggs med linoleum bör hålkärl på samma sätt användas vid övergång mellan golv och vägg.

När golvbeläggning utgörs av kakel/klinker skall hålkärl användas vid övergång till vägg. Klinker bör ej användas som golvbeläggning på toaletter inom vårdavdelning.

Textila golv skall inte förekomma i vårdlokaler.

I lokaler med golvbrunn skall golven läggas med fall. I duschar inlägges halkskyddande matta med god städbarhet. Om dusch anordnas i

relativt små rum, belägges hela rummet med halkskyddande matta. Sockel av uppvikt plastmatta i våtrum skall vara 130 mm hög.

Sockel av uppvikt plastmatta i övriga utrymmen skall vara 100 mm hög.

För att möjliggöra framtida omflyttningar utan att detta ska medföra komplettering av golv skall mattor läggas före montage av fast inredning.

44.BB Ytskikt på golv

Allmänt

Undvik att blanda olika typer av golvmaterial för att underlätta daglig skötsel och underhåll.

Undvik att blanda typer av golvmaterial inom samma städgrupp. Fuktmätning skall utföras och protokollföras.

Golv skall skyddstäckas omedelbart efter mattläggning.

Beläggningar, socklar

Tolerans på golv vid falltröskel ska vara +/- 2 mm.

Fogning ska ske mellan golvatta och karmsidor/gummitröskel.

Aktuella branschregler beträffande våtrum skall följas.

Målning

44.C Ytskikt på väggar

Allmänt

Tapeter undviks.

Vid val av ytskikt beaktas även emissionspåverkan.

Uppfyllande av hygienkrav, lättskötta material, slitstyrka som begränsar underhåll är viktiga funktionskrav.

Aktuella branschregler beträffande våtrum skall följas.

Väggar skall vara lätta att rengöra med gängse städmetoder. I lokaler med höga krav på renhet eller med stark nedsmutsning och där således rengöring förekommer relativt ofta, ställs särskilda krav på tålighet hos ytskikten. Dessutom bör utanpåliggande ledningar och kanaler vara släta och lätta att hålla rena och dammfria.

Målning

Källarväggar målas med diffusionsöppna färger. Sockel av uppvikt plastmatta försluts i ovkant mot vägg med väggfärg.

Stänkskydd

Stänkskydd utföres vid tvättställ, diskbänk, arbetsplatser med stänkrisk, bakom ångande maskiner (ibland även i tak), pentryenheter, utslagsback och laboratoriebänkar. Stänkskyddet ska vara i vattenavvisande material, företrädesvis våtrumsmålning. Vid hörnmontage utföres stänkskydd på vinkelväggen till 5 cm utanför yttersta sakvara.

Färgsättning

Färgsättaren skall beakta färgernas reflexionsfaktor, då alla ytor i ett rum reflekterar det infallande ljuset mer eller mindre och på olika sätt. Med tanke på personer med nedsatt orienteringsförmåga, ska dörrar och/eller karmar samt foder, ha en mot omgivande vägg, ur kontrasthänseende, avvikande färgsättning. Glansvärde målning på väggar ska normalt inte understiga 20.

Brandpostluckor och likvärdiga ska vara röda.

44.D Ytskikt på innertak

Fast undertak utföres endast där det är särskilt motiverat.

Demonterbart undertak skall ha synligt bärverk, storlek max 0,6x1,2 m.

Ytor ovanför undertak i utrymmen med hygienklass 3 behandlas med dammavvisande eller dammbindande färg. Vid demontering av och arbete ovanför undertak ställs krav på förhindrande av dammspridning.

Korridorplattor bör utföras fällbara

LCS BYGGPLATSMÅLNING AV HUS

Målningskoder ska anges.

Eldoslock och likvärdigt ska ej målningsbehandlas.

Provmålning om 1 m² skall utföras för avvikande kulörer på representativ yta.

Hörnskydd, typ Gyproc HS, utspacklas efter grundmålning 3 ggr med sandspackelmassa.

M SKIKT AV BELÄGGNINGS- OCH BEKLÄDNADSVAROR I HUS

Där trösklar erfordras skall dessa vara av typ halvval ej massiv gummitröskel, som inlimmas i golvbeläggnings. Tröskeln skall fyllas med 30 mm hård fyllning mot karmsidor. Falltrösklar skall väljas i möjligaste mån.

MBB BELÄGGNINGAR OCH BEKLÄDNADER AV FOGPLATTOR AV NATURSTEN ELLER KONSTBETONG

Plansteg av natursten i trappor skall ha en minsta tjocklek av 30 mm.

Sättsteg av natursten i trappor skall ha en minsta tjocklek av 20 mm.

MFK BELÄGGNINGAR AV MATTA ELLER PLATTOR AV PLAST OCH TÄTSKIKT AV PLASTMATTA

Golvmattor i våtrum ska vara GBR-godkända i klass VT och monteras av GVK-behörig golv- läggare enligt GVK:s anvisningar.

Där mattan skall dras upp som sockel utföres den utföres mins 100 mm hög. (Synlig sockel).

MJK BEKLÄDNADER AV MATTA ELLER PLATTOR AV PLAST OCH TÄTSKIKT AV PLASTMATTA

Väggplastmatta skall vara slät och svetsbar samt tåla ofta upprepad rengöring med kemiska desinfektionsmedel. Samtliga fogar svetsas med tråd. Vid mattans anslutning till annat material där ej svets kan användas, skall tätning utföras med silikonfog.

Matta monteras med horisontell våd upp till 2,1 m öfg. Ovan matta målas i klass VT. Ovankant matta förseglas mot vägg med målarfärg.
Alternativt monteras våd över 2,1 m. Väggmatta i våtrum ska vara GBR-godkända i klass VT och monteras av GVK-behörig golvläggare enligt GVK:s anvisningar. För att möjliggöra framtida omflyttningar ska väggmatta sättas före montage av fast inredning.

45 HUSKOMPLETTERINGAR

45.CB Invändiga trappor

Trappa anslutes mot vägg och förses med skurkant och sockel.

46 RUMSKOMPLETTERINGAR

Rumskomplettering

Måtten på skåpen är samordnade med Svensk Standard (SS). Skåpen har utanpåliggande luckor med grada kanter.
Väggskåp monteras med underkant 140 cm över golv. Skåpen är vid leverans från fabriken fullt, färdiga och ytbehandlade. De littereras på fabriken med respektive rumsnummer samt inställes och uppmonteras enligt huvudritningar.
Erforderliga uttag för eldosor, rör etc skall göras på byggplatsen i samband med montering.

Måtten på skåpen är samordnade med Svensk Standard (SS). Skåpen har utanpåliggande luckor med grada kanter. Väggskåp monteras enligt fabrikantens anvisningar med underkant ca 140 cm över golv, överkant högsåp ska liva med överkant högskåp. Skåpen är vid leverans från fabriken fullt, färdiga och ytbehandlade. De littereras på fabriken med respektive rumsnummer samt inställes och uppmonteras enligt huvudritningar. Erforderliga uttag för eldosor, rör etc skall göras på byggplatsen i samband med montering.

Socklar

Utförs av min 16 mm spånskiva. Socklar skall säkras mot fukt.

Beslag

Draghandtag, typ bygel handtag skall väljas i icke allergiframkallande utförande.

Lås i luckor

Lås till skåp redovisas i RFP

Utförs av min 16 mm spånskiva. Socklar skall säkras mot fukt.

Material enl fabrikanten. Ytbehandlade lika skåpstommar med direktlaminat, färg vit. Passlist skall även utföras i skåp översida och undersida.

Hyllplan utförs av 19 mm spånskiva belagd med minst 0,8mm högtryckslaminat på båda sidor. Laminerade kantlister av trä runtom. Framkanten ska utföras postformad.

Väggskenor och konsoler

Material

Stål profiler lackerade med slagtålig färg.

Uppfästning av skenor på vägg sker med, för väggtypen anpassad fästbult. Bärkraft per bult ca 50 kg.

Bänkskivor levereras i längder avpassade för varje särskilt ändamål t ex som täckskiva till bänkskåp eller i nischer. Material och ytbehandling. Bänkskivor i utrymmen med hygienkrav skall ha ytskikt som tål rengöring med alkoholbaserat desinfektionsmedel samt vara lättavtorkbara. Bänkskivor skall vara utförda i högtryckslaminat med överfalsade kantlister med postformad framkant.

28 mm spånskiva belagd med 0.9 mm högtryckslaminat, postformad kant alt överlaminerad kantlist. Fria kanter är försedda med kantlist. Bänkskiva, som monteras på konsol fritt från vägg, förses med 40 mm hög list i bakkant.

Vägg- och högskåp skall utföras med inklädnad till tak eller ha sluttande överdel, lutning ca 15°. Där Kyl/Frys monteras ska frisdor på dessa enheter täckas med täcksidor lika övrig inredning. Golvstående skåp skall vara monterade mot vägg.

46.Z Övriga rumskompletteringar

Skyltning ska utföras enligt regionens skyltprogram.

XB INREDNINGAR I BOSTÄDER, KONTOR, UNDERVISNINGSLOKALER, VÅRDLOKALER, BUTIKSLOKALER M M

Enligt rumsfunktionsprogram (RFP).

XBB.3 Lösa skärmar

Sängavskärmning

För avskärmning mellan sängar o dyl rekommenderas fast monterade eller lösa dragspelsskärmar.

XBD FÖRVARINGSENHETER

Fast och lös inredning

Inredningen skall vara lätt att rengöra och tillverkad av sprickfritt och icke absorberande material. Luckor på skåp skall vara släta. Passbitar monteras både på front, över och undersida. Skåp skall vara fast monterad på gemensam sockel.

XBE.1 Bord

Fri höjd under bord skall vara 0,65 – 0,72 m.

XBE.2 Bänkskivor o d

Bänkskivor skall vara utförda i högtryckslaminat med överfalsade kantlister, gärna med postformad framkant.

XBY DIVERSE INREDNINGAR I BOSTÄDER, KONTOR, UNDERVISNINGSLOKALER, VÅRDLOKALER, BUTIKSLOKALER M M

Patientlyftar skall dimensioneras för minst 250 kg.